



2024-04-29

Motion om avgiftsfri anslutning av kommunalt vatten för ägare av PFAS-förorenade brunnar

Bygg- och miljötillsynsnämndens uppgift är bland annat att ”fullgöra kommunens myndighetsutövning enligt gällande lagstiftning inom miljö- och hälsoskyddsområdet”. Dricksvattnet är vårt viktigaste livsmedel. Av folkhälsoskäl är därför kraven på dricksvattnets kvalitet strikt reglerat i lag.

En del verksamheter, främst brandövningsplatser, flygplatser och deponier, kan orsaka stora utsläpp av den vattenlösliga grupp av kemikalier som benämns PFAS, ibland beskrivs de som ”evighetskemikalier”. Det nya EU-beslutade gränsvärdet för fyra väldefinierade PFAS-ämnena, d.v.s. PFAS 4 i vårt dricksvatten är 4 ng/l.

Det kommunala dricksvattnets kvalitet, även halten PFAS, kontrolleras av Roslagsvatten AB och Norrvatten AB. Men i Vallentuna finns även flera tusen privata brunnar. Ägaren har ansvaret för att utföra och bekosta provtagning av sin privata brunn för att säkerställa dricksvattnets kvalitet. Vänsterpartiets ståndpunkt är dock att kommunen har ett ansvar för samtliga invånares hälsa och därmed även ett ansvar för att testa och hantera eventuella grundvattenföroreningar från tillståndsgivna brandövningsplatser (Okvista) och deponier (Okvista och Gillinge) i kommunen.

I samband med detaljplanearbete i Okvista 5 uppmättes höga halter av PFAS 4 (och PFAS 21) i området. Därefter provtogs privata brunnar inom en radie på 500 meter från platsen där de höga värdena uppmättes. Några privata brunnar uppvisade högre nivåer än det nya gränsvärdet – det högsta 28 ng/l. I dagsläget letar kommunen efter källan/källorna till föroreningarna. Det är rimligt att anta att identifiering av föroreningskällan/-källorna kommer att ta mycket lång tid och kommer att kantas av vitesförelägganden och överklaganden, vilket gör att eventuell sanering blir både en problematisk och en långdragen historia. Den enda rimliga framgångsvägen bör därför vara att erbjuda drabbade familjer kommunalt vatten. Vänsterpartiet anser även att anslutningen bör vara avgiftsfri.

Vänsterpartiet yrkar att:

1. Kommunen fördubblar radien för PFAS-provtagningen från 500 meter till 1000 meter från det provtagningsställe i Okvista där de höga värdena först uppmättes.
2. Kommunen utför provtagning av koncentrationen av PFAS även i privata brunnar runt deponin i Gillinge.
3. Kommunen erbjuder de fastigheter som har brunnar med nivåer av PFAS, som överstiger gränsvärdet 4 ng/l, avgiftsfri och skyndsamt anslutning till det kommunala vattennätet.

Cristina Svedberg
Vänsterpartiet Vallentuna